

Hierbij enkele belangrijke punten die niet deugen aan deze voorgenomen wijziging, met name in relatie tot de stikstofcrisis:

Hogere ammoniakuitstoot

Bovengrondse aanwending van runderdrijfmest leidt tot een aanzienlijk hogere ammoniakemissie dan emissiearme technieken zoals het in sleufjes aanbrengen van mest. Dit is problematisch gezien de reeds hoge stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. De toelichting erkent zelf dat bij bovengrondse breedwerpige aanwending 74% van de ammoniumstikstof verloren gaat, terwijl dit bij emissiearme aanwending slechts 19% is. Dit staat haaks op de noodzaak om stikstofuitstoot te beperken.

Geen borging van emissiereductie

De regeling baseert zich op duurzaamheidscriteria van de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) en de Vereniging Noordelijke Friese Wouden (NFW), maar eerdere beoordelingen door de Commissie Deskundigen Meststoffenwet tonen aan dat deze criteria niet garanderen dat de ammoniakuitstoot wordt teruggebracht tot het niveau van emissiearme aanwending. Hierdoor draagt de regeling niet effectief bij aan het verminderen van stikstofemissies.

Tegengesteld aan beleid en rechterlijke uitspraken

De regeling staat op gespannen voet met de noodzaak om stikstofreductie te realiseren, zoals benadrukt in het Programma Aanpak Stikstof (PAS)-dossier en diverse rechterlijke uitspraken (bijv. de Raad van State-uitspraak uit 2019). Het toestaan van bovengrondse aanwending zou bijdragen aan verdere overschrijding van kritische depositiewaarden in kwetsbare natuurgebieden, wat juridische risico's met zich meebrengt.

Geen afgerond onderzoek naar milieueffecten

De verlenging van de vrijstelling wordt deels gerechtvaardigd door lopend onderzoek naar milieueffecten, maar zolang dit onderzoek niet is afgerond, is het onverantwoord om een techniek toe te staan waarvan bekend is dat deze leidt tot hogere stikstofuitstoot. Dit druist in tegen het voorzorgsbeginsel.

Geen dwingende noodzaak

Er wordt geen overtuigende noodzaak aangevoerd waarom bovengrondse aanwending weer toegestaan zou moeten worden. De argumentatie lijkt vooral gebaseerd op het voortzetten van een eerdere vrijstelling, zonder dat er duidelijke milieuwinst of een stikstofreductie tegenover staat.

Kortom, deze voorgenomen wijziging ondermijnt de doelstellingen van het stikstofbeleid waar het kabinet zich voor in zou moeten zetten, vergroot het juridische risico en draagt niet bij aan de noodzakelijke emissiereductie. Dit zou juist in de huidige stikstofcrisis als volstrekt onaanvaardbaar moeten worden beschouwd.